

Hvad kan LIFE?

Lancering af 2025-indkaldelser

Den 29. april kl. 10:00-12:00

Program: Tirsdag 29. april 2025

10:00	Velkomst og introduktion af dacob
	Introduktion til LIFE
	Introduktion af de danske National Contact Points (NCP'er)
10:15	Information om de nye LIFE 2025-indkaldelser* <i>Præsenteres af Nadia Lamhandaz, Project Advisor at CINEA LIFE Unit for Environment</i> <i>*Dette oplæg vil foregå på engelsk</i>
10:55	Pause 10 min.
	Projekteksempel: LIFE RING <i>Præsenteres af Kristina Jensen, projektleder</i>
	Projekteksempel: Indicate LIFE <i>Præsenteres af Adam Rietti, konsulent ved Smith Innovation</i>
	Projekteksempler: LIFE ACT og andre integrerede LIFE-projekter <i>Præsenteres af Birgitte Karnøe Frederiksen, Souschef og EU-chefkonsulent ved Central Denmark EU Office</i>
11:40	Q&A
	Ressourcer og opsamling
12.00	Tak for i dag

Hvem er vi?

AALBORG
UNIVERSITET

GREATER
COPENHAGEN
EU OFFICE

Hvem repræsenterer vi?

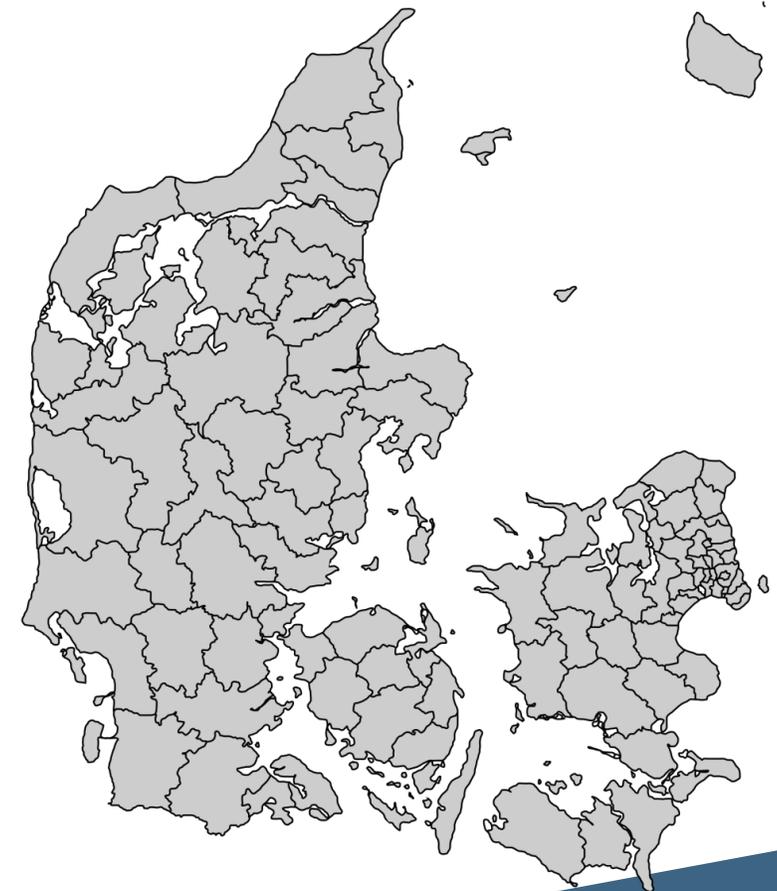
5 regioner

8 Universiteter

98 KOMMUNER

Hvad laver vi?

Information og netværk

- Events og information

EU-programmer

- Screening og identificering af muligheder
- Match og validering af projektideer
- Næste skridt og EU-programmer

Projektudvikling

- Finde partnere
- Finde konsortier

Ansøgninger

- Gennemlæsning af ansøgning og feedback
- Kvalitetstjek

LIFE: EU's program for miljø og klima

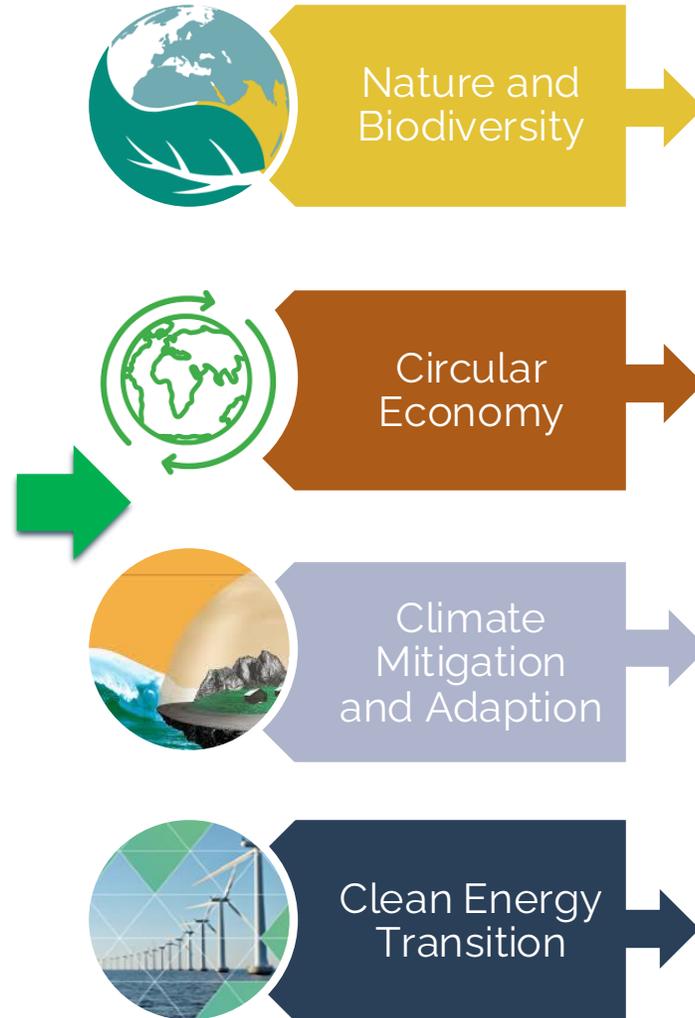
Formål

Bremse og modvirke tab af biodiversitet og habitater.

Beskytte og forbedre miljøkvaliteten.

Bidrage til overgangen til en energieffektiv, robust økonomi baseret på vedvarende energi.

Gøre EU klimaneutral inden 2050.

Aktiviteter

Promovere best practices og adfærdsændringer.

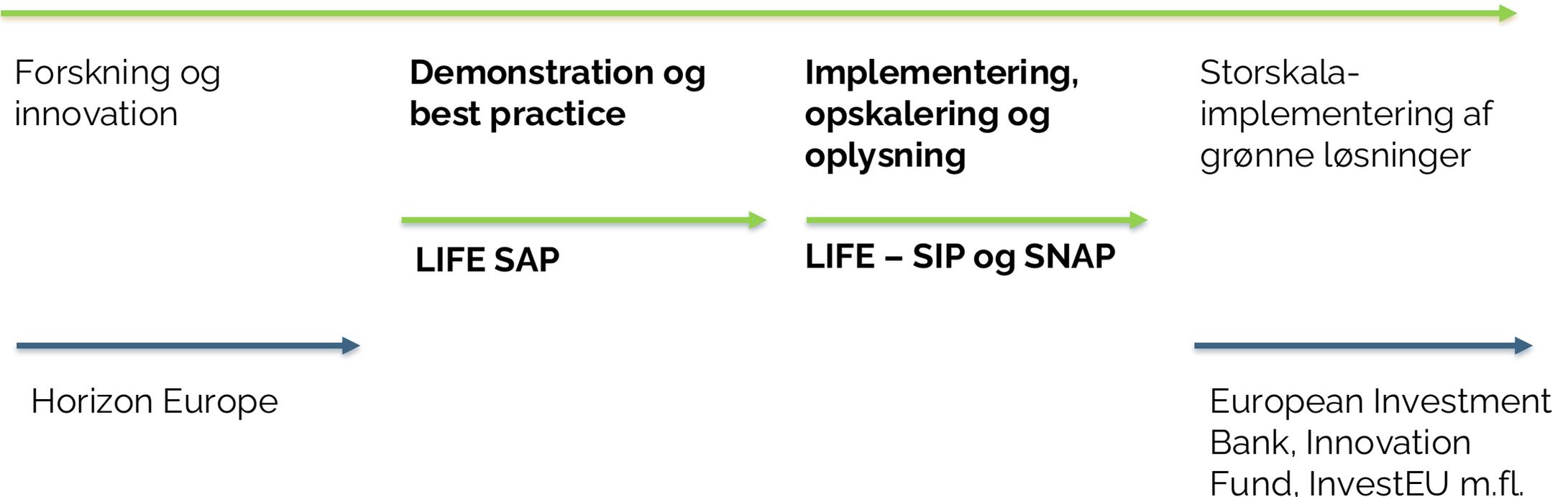
Udbrede implementeringen af succesfulde løsninger.

Støtte udvikling, monitorering og håndhævelse af EU's klima- og miljøpolitik. Hjælpe medlemslande med implementering.

Muliggøre energieffektive og vedvarende energiløsninger.

LIFE: Et implementeringsprogram

På vej mod et grønnere Europa

Mød LIFE National Contact Point NCP'erne i Danmark

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
NCP for LIFE Nature, LIFE Environment og LIFE Clima

Anders Rosenbeck Holmen
anrho@sgav.dk

Søs Engbo
sengb@sgav.dk

<https://sgavmst.dk/tilskud/tilskud-til-skov-og-naturprojekter/eu-life>

Energistyrelsen

Energistyrelsen
NCP for LIFE Clima og LIFE Clean Energy Transition

Claus H. Andersen
clhka@ens.dk

Olivia Rose Gram Thomsen
olrgt@ens.dk

<https://ens.dk/tilskud-og-puljer/eus-life-program>

LIFE Calls 2025

Nadia Lamhandaz

Project advisor, CINEA

LIFE Calls 2025

Sub-programmes and types of projects funded

Danish LIFE Info Day 2025
29/04/2025

The LIFE programme

- The LIFE programme is the only EU funding scheme dedicated exclusively to the environment, nature conservation and climate action.
- The LIFE programme fully contributes to the objectives and targets of the European Green Deal.
- LIFE has funded over 6,600 projects in the last 33 years
- Budget for Calls 2024 : 571 million €
- **Multi-Annual Work Programme 2025-2027**
- Bottom up approach for some calls (SAP, STRAT and TA-R)
- More specific for few others (CSA, PLP, TA-PP)

The LIFE Programme 2021-2027

To contribute to the shift to a circular, energy-efficient, renewable energy based- and climate resilient economy

To protect and improve the quality of the environment

To halt and reverse biodiversity loss

Nature and Biodiversity

Circular Economy and Quality of Life

Climate Change Mitigation and Adaptation

Clean Energy Transition

Projects

- Develop and demonstrate innovative techniques and approaches to solving environmental challenges
- Help to implement plans and strategies, required by EU legislation.
- Promote best practices and behavioral changes
- Catalyse the large-scale deployment of successful solutions

Impact

- Support the development, monitoring and implementation of EU environment & climate policy
- Provide models to copy and upscale

Project beneficiaries are:

- 1/3 private enterprises
- 1/3 NGOs and civil society organisations
- 1/3 public authorities

Sub-programme Nature and Biodiversity

Nature and
Biodiversity

Contribution to:

- Halting and reversing biodiversity loss.
- Supporting Natura 2000 network and Prioritised Action Frameworks.
- Mainstreaming nature and biodiversity objectives into other policies and financing programmes.

Typical actions

Projects supporting nature conservation and restoration in the Natura 2000 network.

Species protection.

Invasive Alien Species

Ecosystem restoration and much more ...

Integrated implementation of PAF or other plans under the Biodiversity Strategy; mainstreaming biodiversity

Financing of small-scale grants, particularly in Overseas Countries and Territories and Outermost Regions

Sub-programme Circular Economy and Quality of life

Circular Economy
and Quality of Life

Contribution in the areas of:

- circular economy, noise, air, chemicals, green and circular economy, industrial accidents, marine and coastal management, noise, soil, waste, water, and the urban environment.

Typical actions

Support to public authorities and other stakeholders to implement EU environment legislation.

Support to technologies and solutions that are ready to be implemented in close-to-market conditions, at industrial or commercial scale, during the project duration.

Integrated projects beyond air, water, waste to other areas such as circular economy.

Promote upscale and access to finance.

Sub-programme Climate Mitigation and Adaptation

Climate Change Mitigation and Adaptation

Contribution to:

- The transformation of the European Union into a climate-neutral and -resilient society, especially through:
- Climate Change Mitigation
- Climate Change Adaptation & Related Governance

On **climate mitigation**, projects that contribute significantly to the implementation of:

- the 2030 energy and climate policy
- the EU Member States' National Energy and Climate Plans
- European Union's mid-century and long-term climate and energy strategy

On **climate adaptation**:

- projects that support the implementation of the new EU adaptation strategy and related national implementation

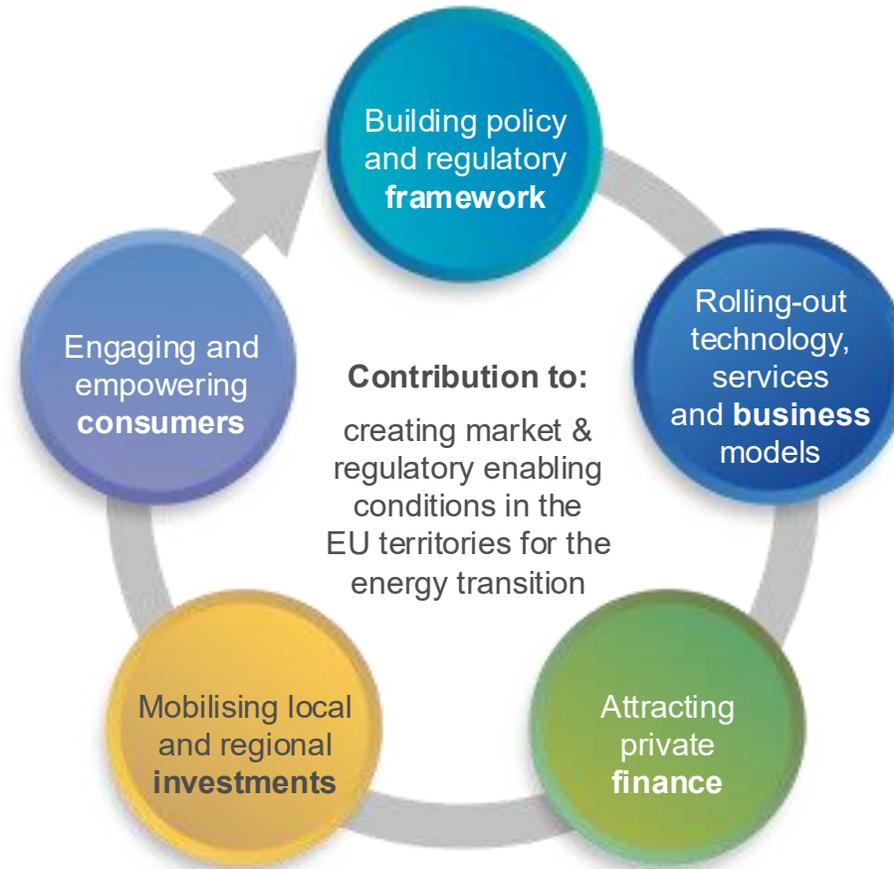

The sub-programme Clean Energy Transition

predecessors: H2020 – Energy Efficiency market uptake

Clean Energy Transition

Type of activities: developing and spreading best practice, mobilising investments, improving skills, removing market barriers, raising awareness, educating, empowering.

Types of activities funded under LIFE

Grants

- **Action grants:**
 - Strategic Nature Projects (SNAPs)
 - Strategic Integrated Projects (SIPs)
 - Standard action projects (SAPs)
 - Technical Assistance (TA)
 - Other actions (OA)
- **Operating grants**

Standard action projects (SAPs)

Which sub-programmes?

- LIFE Nature & Biodiversity
- LIFE Circular Economy & Quality of Life
- LIFE Climate Action

Co-financing rate of 60% maximum except:

75% for projects targeting exclusively priority habitats and/or species (Nature and Biodiversity)

Maximum 10-year duration

Key dates:

Calls opened: 24/04/2025

Application deadlines: 23/09/2025 (CEQL, NAT and CLIMA)

Has anything changed?

New MAWP

No more CET – SAP

No more 67% for some LIFE Nature&Biodiversity

Application procedure: one stage

Strategic projects (SIPs and SNaPs)

Which sub-programmes?

- LIFE Circular Economy and Quality of Life
- LIFE Climate Action
- LIFE Nature and Biodiversity

Co-financing rate of 60% maximum
Maximum 14-year duration

Key dates:

Call opened: 24/04/2025
Application deadlines: 04/09/2025 (concept note)
05/03/2026 (full proposal)

Application procedure:

Two-stage: Concept note and full application

Has anything changed?

*Only minor adjustments concerning **coverage of plans and indicative budgets (limited to 12MEUR)***

Technical Assistance for Preparation of SIPs/SNaPs (TA-PP)

Which sub-programmes?

- LIFE Nature & Biodiversity
- LIFE Circular Economy & Quality of Life
- LIFE Climate Action

Co-financing rate of maximum 60%
maximum LIFE contribution EUR 70 000

Key dates:

Call opens: 24/04/2025

Application deadline: 23/09/2025

Has anything changed?

Applications should cover both CN and full SP applications

 Application procedure: one stage

Other Actions - Coordination and Support Actions

Which sub-programme?

- LIFE Clean Energy Transition

Policy-driven, prescriptive call topics

Multiple stakeholders, large transnational consortia

Co-financing rate of 95% maximum

Usual duration of projects between 18 and 36 months

No infrastructure costs, mainly labor costs

Key dates:

Call opened: 24 April 2025

Submission deadline: 23 September 2025

What is new?

Updated call topics in 2025

12 topics open under six clusters in 2025; of which 1 topic for a new European City Facility

Application procedure: one stage

Clean Energy Transition

Building a national, regional and local policy framework supporting the clean energy transition

- Boosting the Clean Energy Transition in Cities and Regions
- Towards an effective implementation of key legislation in the field of sustainable energy

Mobilising investment at local and regional level

- One-Stop-Shops – Integrated renovation services for buildings
- Project Development Assistance for sustainable energy investments
- European City Facility

Attracting private finance for sustainable energy

- Crowding in private finance

Citizens in the clean energy transition

- Alleviating household energy poverty in Europe
- Support services for Energy Communities

Decarbonisation of buildings and H&C

- Making buildings' renovation faster, deeper, affordable, smarter, service- and data-driven
- Supporting district heating and cooling

Building skills and capacity of industry and the service sector

- BUILD UP Skills - National Platforms on energy efficiency skills for the clean energy transition
- Supporting the clean energy transition of European industry and businesses

Technical Assistance for Replication (TA-R)

Which sub-programmes?

- LIFE Nature & Biodiversity
- LIFE Circular Economy & Quality of Life

Co-financing rate of maximum 60%

Key dates:

Call opened: 24/04/2025
Application deadline: 23/09/2025

Application procedure: one stage

What is the call about?

- *Technical assistance for facilitating the wide up-scaling and replication of results from other ended projects funded by the LIFE Programme, its predecessor programmes or other EU funding programmes, through actions to overcome barriers to replication and upscaling.*

Other Actions - Policy and Legislative priorities projects (PLP)

Which sub-programmes?

- LIFE Nature & Biodiversity
- LIFE Circular Economy & Quality of Life
- LIFE Clean Energy Transition

Funding rate: 90% maximum

Consortium requirement might apply

Key dates:

Call opened: 24/04/2025

Application deadline: 23/09/2025

Application procedure: one stage

Has anything changed?

3 Call topics:

- ENER: 1 project
- NAT/ENV: 7 specific priorities
- URBAN: a new cross-cutting topic to support «accelerating the green transition in urban spaces by testing integrated innovative solutions addressing energy, nature and climate»

Other major changes compared to previous calls

- No more requirement for cofinancing declarations
- New ***Guidance on funding for activities related to the development, implementation, monitoring and enforcement of Union legislation and policy***

EU Info days LIFE: 13 – 14 - 15 May 2025

[Register](#)

Calls 2025 – Overview

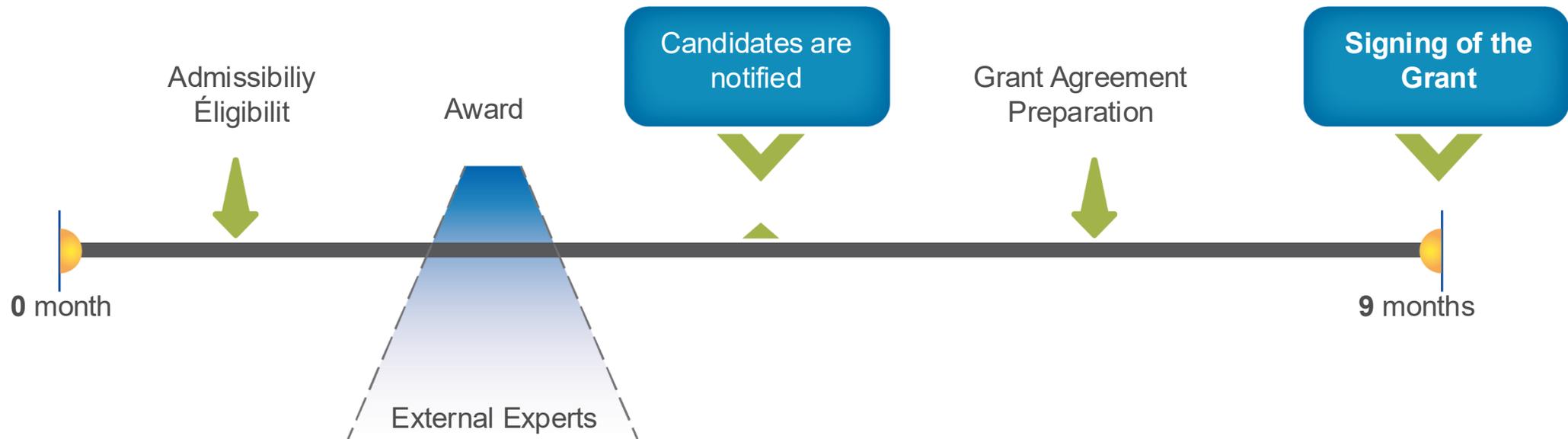
CALL	Indicative budget (M€)	Opening date	Closing date	Indicative date of grant signature
SAP – Nature & Biodiversity	156,5	24/04/2025	23/09/2025	June 2026
SAP – Circular economy and Quality of Life	81	24/04/2025	23/09/2025	June 2026
SAP – Climate change Mitigation /Adaptation	61,5	24/04/2025	23/09/2025	June 2026
CSA – Clean Energy Transition	91,4	24/04/2025	23/09/2025	June 2026

CALL	Indicative budget (M€)	Opening date	Closing date	Indicative date of grant signature
SNaP – Strategic Nature Project	72	Phase 1 (CN): 24/04/25 Phase 2 (FP): November 2025	Phase 1 (CN): 04/09/25 Phase 2 (FP): 05/03/26	November 2026
SIP - Économie circulaire et qualité de la vie	56			
SIP – Atténuation / Adaptation au changement climatique	30			
PLP – Projets préparatoires	21,8	24/04/2025	23/09/2025	April 2026
TA-PP	1	24/04/2025	23/09/2025	January 2026
TA-R	6,5	24/04/2025	23/09/2025	March 2026

Evaluation process

Applying successfully for LIFE: how does it work?

LIFE Info Days 2025

Key Challenges

- There is **significant competition** for LIFE funds
- Proposals that **fail are either poorly prepared** or simply with limited ambition or risk taking
- But: Key to success is always the same!

Must read

- LIFE Web site https://cinea.ec.europa.eu/life_en and **LIFE Project database at [LIFE 3.0 - LIFE Project Public Page](#)**
- **Call documents** ([Funding & tender opportunities portal](#))
- **LIFE Regulation and Multi-annual work-programme**
- As relevant, specific information, guidelines designed by your **National Contact Point**

Project Design - I

- **Baseline description should be clear** enough as it is essential for evaluating the potential of the project (AW1)
- The **sequence of actions should be logical** and clearly linked to project description (AW1 – AW3)
- Expected results and quantitative **estimations of projects impacts** (during and after project end) (AW2)

Project Design - II

- **Activities/plans to ensure sustainability** of the project results are absolutely crucial! (AW3)
- **Uptake and Replication** needs to be taken into account and **related project actions** need to be well conceived (AW2)
- Clear **description of beneficiary involved** in specific actions (AW3 - AW4)

Project Design - III

- Limit the number of **actions to the ones essential to achieve the project objectives**
- Coherence in **description and output in Part B and in the Work Packages**
- **Partnership** structure: look for complementarity and avoid redundancy of expertise (key stakeholders should be involved)
- Project duration should take into account:
 - Sufficient time to **gather information** about the impact of project activities
 - Delays in **obtaining permits and authorisations**
 - **Buffer** to allow for unexpected events
- Make sure you meet the **communication requirements**
 - Think about **platform meetings** and **networking events**

Project Design Full Proposal

Good design

Solid analysis of the problem, state of play and solution proposed (baseline)

Key stakeholders involved (incl. users)

Robust assessment of impacts over the life cycle of the solution proposed

Clear strategy on how to sustain and multiply the impacts

Common problems

Insufficient background information (why, who and how)

Rationale for projects is defined during the project

Objectives too broad, too many

Poor partnership (partners don't fit regarding know-how or insufficient budget)

Over-optimistic / unrealistic or lack of quantification of impacts

Replication confused with networking and dissemination

Vague plans to sustain the project/results after project end

Good Luck!

Pause

LIFE RING Naturprojekt v/Kristina Jensen, Projektleder

LIFE Ring

Et fælles fynsk biodiversitetsprojekt

Kristina Jensen

Projektleder, Faaborg-Midtfyn Kommune

Email: krje1@fmk.dk

Tlf: 7253 2754

27 lokationer på Fyn

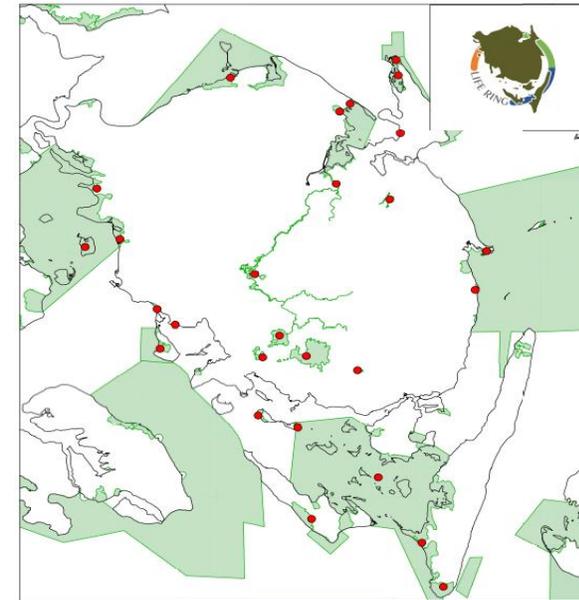
Budget: m€ 15.9 = 119 mDKK
67% EU Co-funding (m€ 10.7 = 80 mDKK)
AVJNF: 4 mDKK

Periode: 2024 - 2033

Partnere: 14

Ansøgnings
opstart

2019

2023

2024

Tilsagn fra
CINEA og
Projektstart

Ansøgning
indsendes

2033

Projekt
afslutning

2038

Projekt
evaluering

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

I LIFE Ring skal vi forbedre levesteder for truede arter på tværs af Fyn

Holistisk habitat tilgang

Fyn er én samlet natur

*For BIODIVERSITETEN
på Fyn*

Kystlandskaber

Højderyggen

Vandløb

17 Naturtyper

16 Arter

15 Natura 2000-områder

14 Partnere

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

For alle målarter arbejdes med en holistisk tilgang ud fra et habitatkompleks

Eksempel: Strandtudse i site Lillebælt

The figure shows the habitat complex for site Lillebælt where Natterjack toad is the target species for the Natura 2000 site with a complex of habitat types.

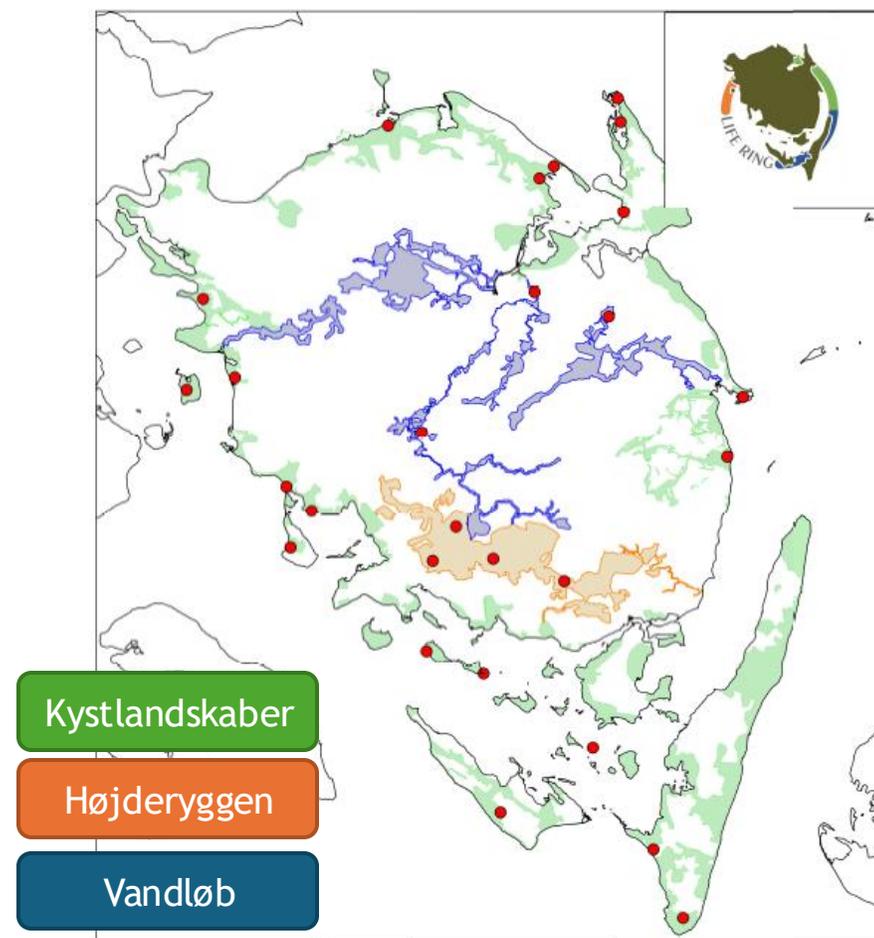
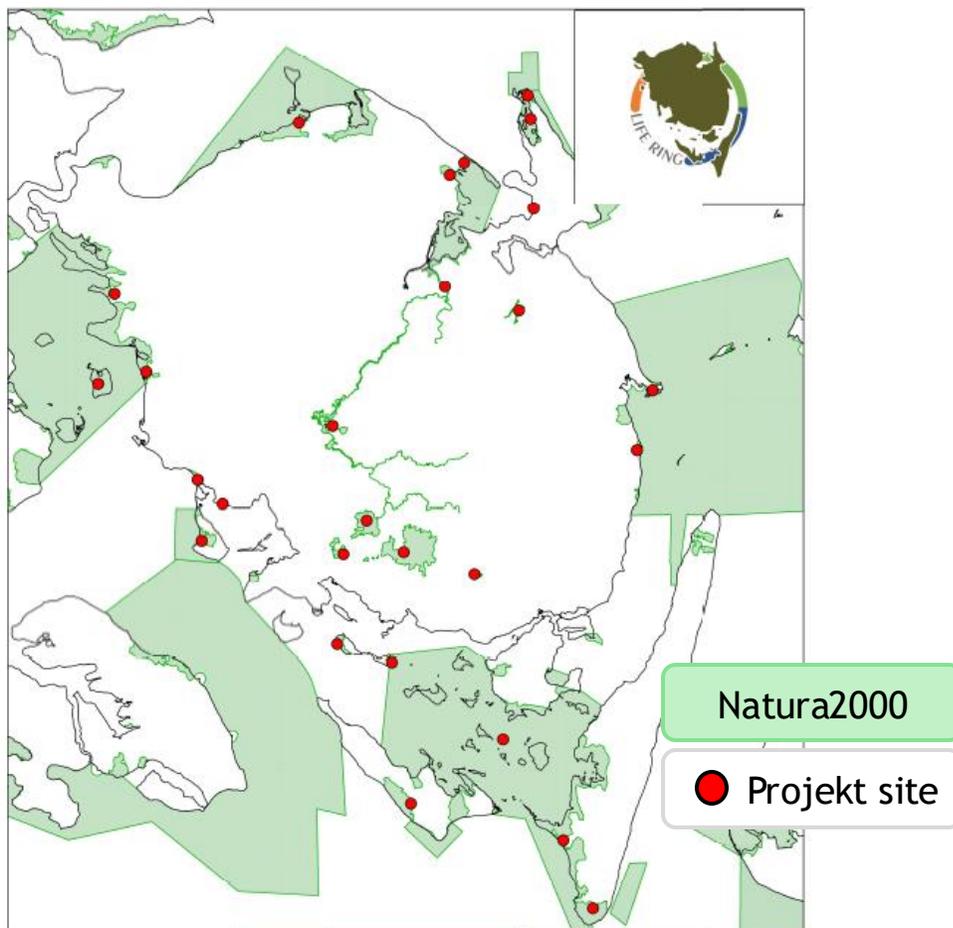

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

15 Natura 2000-områder og 27 projektlokationer

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevillende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

Projektets aktiviteter er delt i 4 spor

1

Forbedre habitatkomplekserne

+

2

Kommunikation og formidlingsaktiviteter til at øge borgeres viden

+

3

Efteruddannelse for naturmedarbejdere (både drift og projektledere)

+

Medfinansieret af Den Europæiske Union

... og den langsigtede videreførelse af indsatserne skal også sikres som en del af projektet

4

+

15 SITE SPECIFIC
MANAGEMENT PLANS

+

UDDANNELSE

6 REPLIKATIONS
PROJEKTER

STUDIETURE OG
VIDENDELING

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

14 Partnere

+

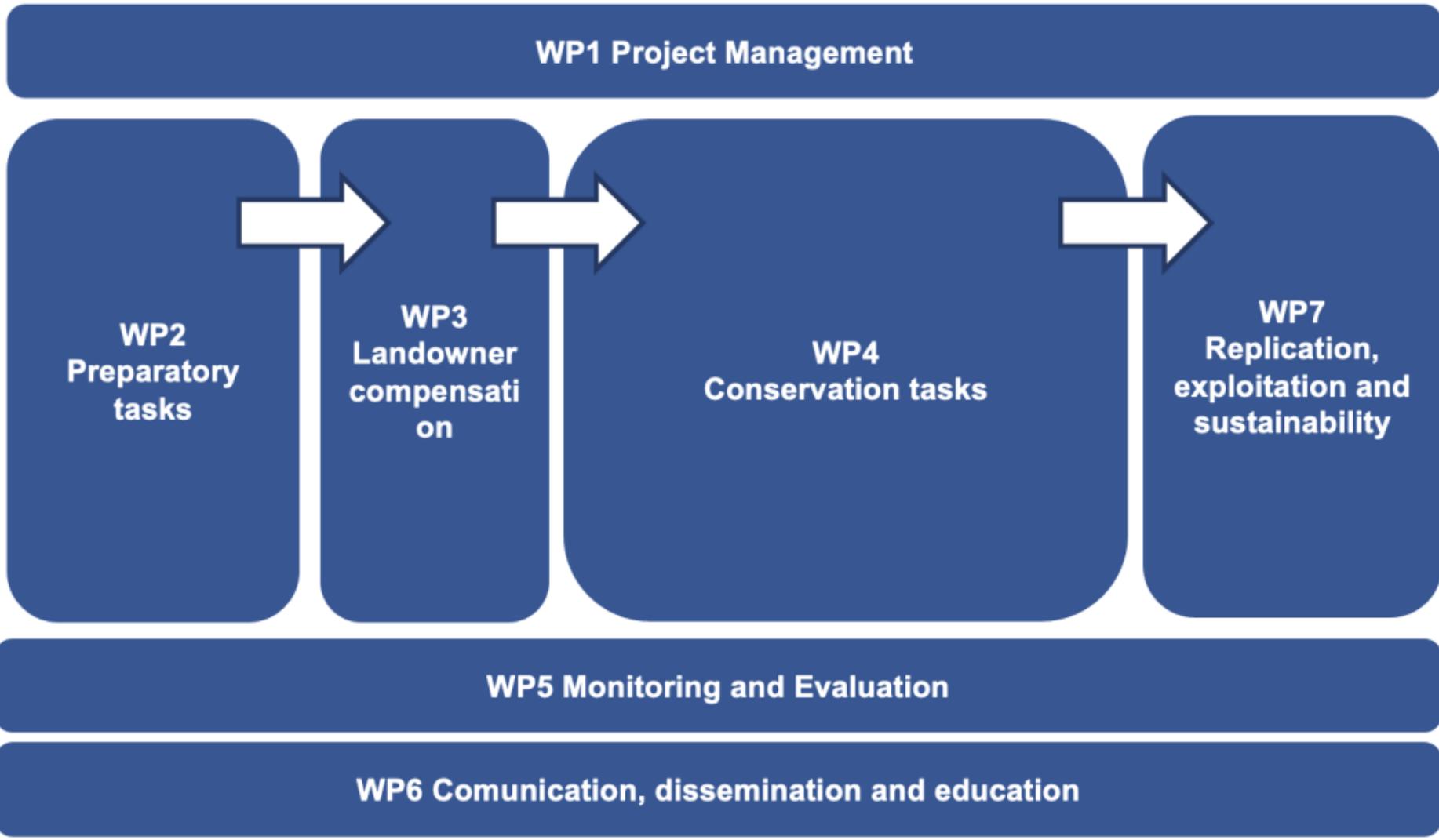
- Naturstyrelsen Fyn
- Amphi Consult
- Fyns Laksefisk
- Skovskolen, Københavns Universitet
- Naturama
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

Medfinansieret af Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

Implementeringsplan for hvert sub-site - 27 i alt

Partnerskabets projektledere er ansvarlige for planerne

Projektleder	Kristoffer Nielsen	D: Deliverables																																			
Subsite	Subsite 5-1: Avernakø - FMK																																				
Delområde	Indsæt navn (kun hvis behov ellers lad være blank)																																				
Dato / version	indsæt dato for udarbejdelse / versionsnummer																																				
DELOMRÅDE	Indsæt navn (kun hvis behov ellers lad være blank)	2024				2025												2026												2							
		M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M17	M18	M19	M20	M21	M22	M23	M24	M25	M26	M27	M28	M29	M30	M31	M32	M33	M3		
		S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J		
WP2 Preparatory tasks																																					
T2.1 Inventories and feasibility & risk assessments																																					
T2.2 Landowner negotiations																																					
T2.3 Detailed work plan																																					
T2.4 Authority applications and procurement																																					
T2.5 Complementary projects - fencing																																					
WP3 Landowner compensation																																					
T3.1 Paying compensation to private landowners & registration																																					
WP4 Conservation tasks																																					
T4.3 2*livestock shelters																																					
T4.3 Fencing 15 ha of new habitate nature (6210) - 2600 m																																					
T4.4 Restoration of structures, reintroducing stones, sowing of local natural seeds on areas to evolve into habitat types (6210, 6230 and 7230)																																					
T4.5 Species&habitat 10.000 m2 new breeding sites for B. bombina (both 6500m2 - 3140 and 3150)																																					
T4.6 Species&habitat - 3.000 m2 restored breeding and foraging sites																																					
T4.6 Species rearing & release																																					
WP5 Monitoring																																					
T5.1 Monitoring of habitat types and terrestrial plants																																					
T5.2 Monitoring of species																																					

Projektets aktiviteter og tidsplan

ID No.	Aktivitet	Ansvarlig	2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031		2032		2033	
			H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2										
WP 1	Project management																			
T1.1	Project Management	FMK	M, D				T							T+F		T				T+F
WP2	Preparatory tasks																			
T2.1	Inventories and feasibility & risk assessments	Amphi, FL, SGAV							D											
T2.2	Landowner negotiations	Kom.							M											
T2.3	Detailed work plan	Kom + NST																		
T2.4	Authority applications and procurement	Kom + NST							M											
T2.5	Complementary projects	Kom + NST	M																	
WP3	Landowner compensation																			
T3.1	Paying compensation to private landowners	Kom.							M											
WP4	Conservation tasks																	D		
T4.1	Hydrological restoration	Kom + NST																M		
T4.2	Clearings	Kom + NST																M		
T4.3	Grazing infrastructure	Kom + NST																M		
T4.4	Landscape management	Kom + NST																M		
T4.5	Species management	Kom + NST																M		
T4.6	Species rearing & release	Kom + NST																D		
T4.7	Combatting IAS	Kom + NST																M		
WP5	Monitoring																			
T5.1	Monitoring of habitat types and terrestrial plants	SGAV, NST	D		M		M?													MD
T5.2	Monitoring of species	SGAV, Amphi, FL	D		M															MD
T5.3	Ecosystem services and socio-economic impact	FMK																		MD

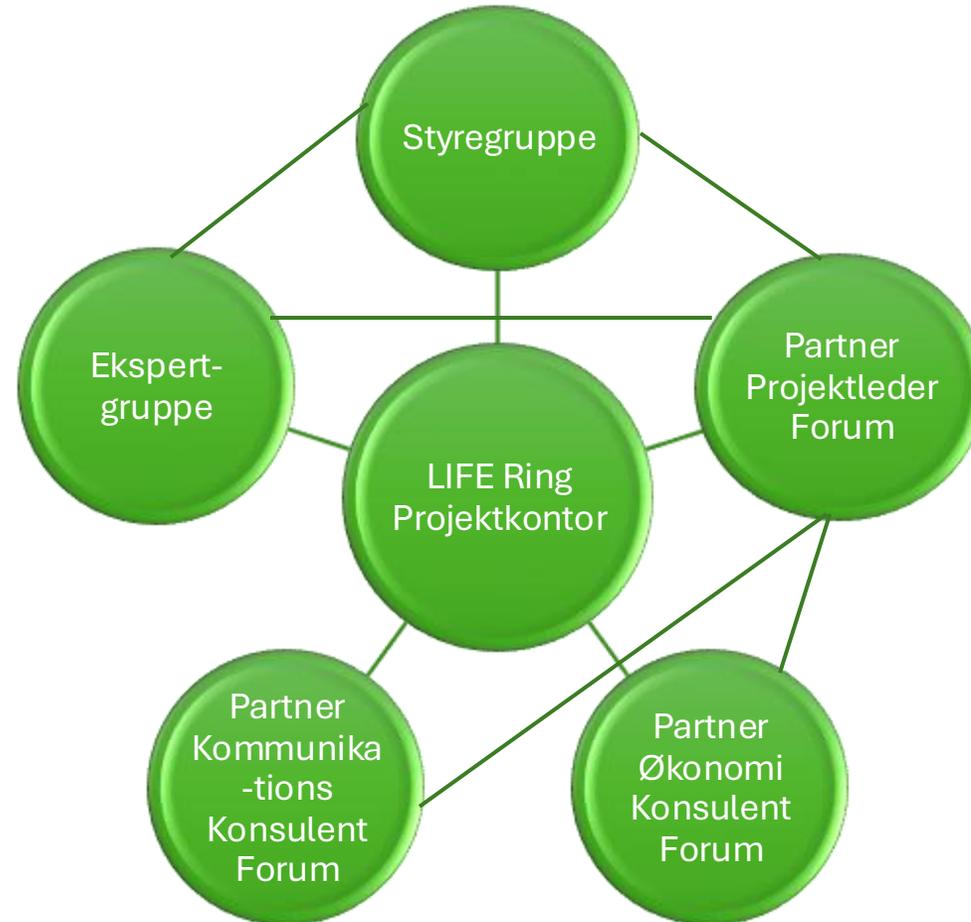
VELKOMMEN til LIFE Ring Kick-off

4. Februar 2025

Samarbejde og koordination

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

Hvad bidrog til, at vi lykkedes?

- Hjælp i ansøgningsudarbejdelsen fra Det Syddanske EU-kontor og Envidan - TAK!
- En unik vinkel/tilgang i projektet
- Bygger videre på tidligere LIFE-projekter og komplementære projekter
- Kommunikations- og formidlingsaktiviteter udføres af dem, som er gode til det
- Egenfinansieringsandelen er afsat og reserveret i partnernes langsigtede interne budgetter
- Organisering og ledelse af projektet blev tænkt ind allerede i ansøgningsudarbejdelsen

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

LIFE Ring - Et fælles fynsk BIODIVERSITETSPROJEKT

Følg os på <https://lifering.fmk.dk/> og **LinkedIn**

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Medfinansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og meninger, der udtrykkes, er dog kun forfatterens/forfatterens synspunkter og afspejler ikke nødvendigvis dem fra EU eller CINEA. Hverken Den Europæiske Union eller den bevilgende myndighed kan holdes ansvarlig for dem.

Kristina Jensen
Email: krje1@fmk.dk
Tlf: 7253 2754

Introduktion til INDICATE LIFE

Adam Rietti

Konsulent med fokus på internationale samarbejder
Smith Innovation

Co-funded by
the European Union

Adam Rietti

Konsulent med fokus på
internationale samarbejder

ar@smithinnovation.dk

The logo for Smith, featuring the word "Smith" in a large, black, serif font.

HVORFOR INDICATE LIFE?

For at reducere bygningers klimaaftryk og ikke alene energiforbruget i bygningsdriften, skal vi overkomme en:

DATA
UDFORDRING

Hvad er INDICATE LIFE

- Indsamle og generere **repræsentativ klimadata** (GWP) for bygninger
- Øge **kvaliteten** og **kvantiteten** af LCA data, som er den største barriere for industriens og politisk handling
- Informere og støtte **indførslen af national klimalovgivning** for bygninger i 5 EU medlemslande
- Støtte 2025 målet om **CO2 neutralitet i Europa**

Projektets formal

INDICATE LIFE har til formal at danne det nødvendige datagrundlag for indførslen af klimakrav til bygninger

- Udvikle nationale værktøjer og metoder til beregning af WLC-data
- Danne nationale WLC *benchmarks*
- Udvikle metoder i overensstemmelse med de kommende EU-direktiver (fx. EU Bygningsdirektivet – EPBD)
- Dele indsigter og anbefalinger til WLC både nationalt og på EU-niveau
- Sikre opbakning til national lovgivning ved mobilisering af nationale interessenter
- Understøtte politiske tiltag gennem *cost-benefit* analyser af LCA

Bottom-up indsats som svar på en *top-down* forespørgsel

Metode

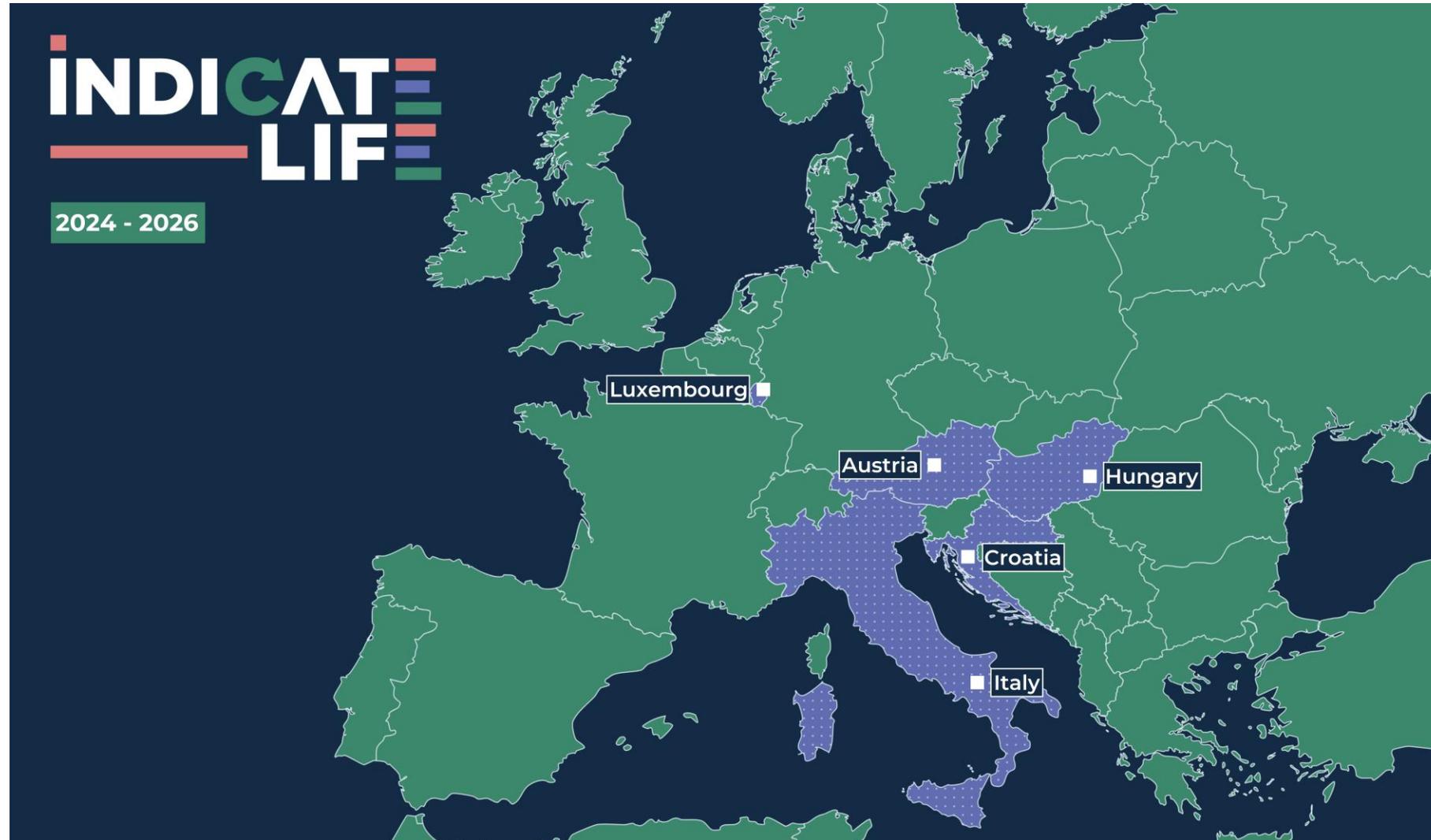
Teknisk støtte, vejledning og centraliseret analyser leveret af Smith, WorldGBC, KU Leuven og BPIE.

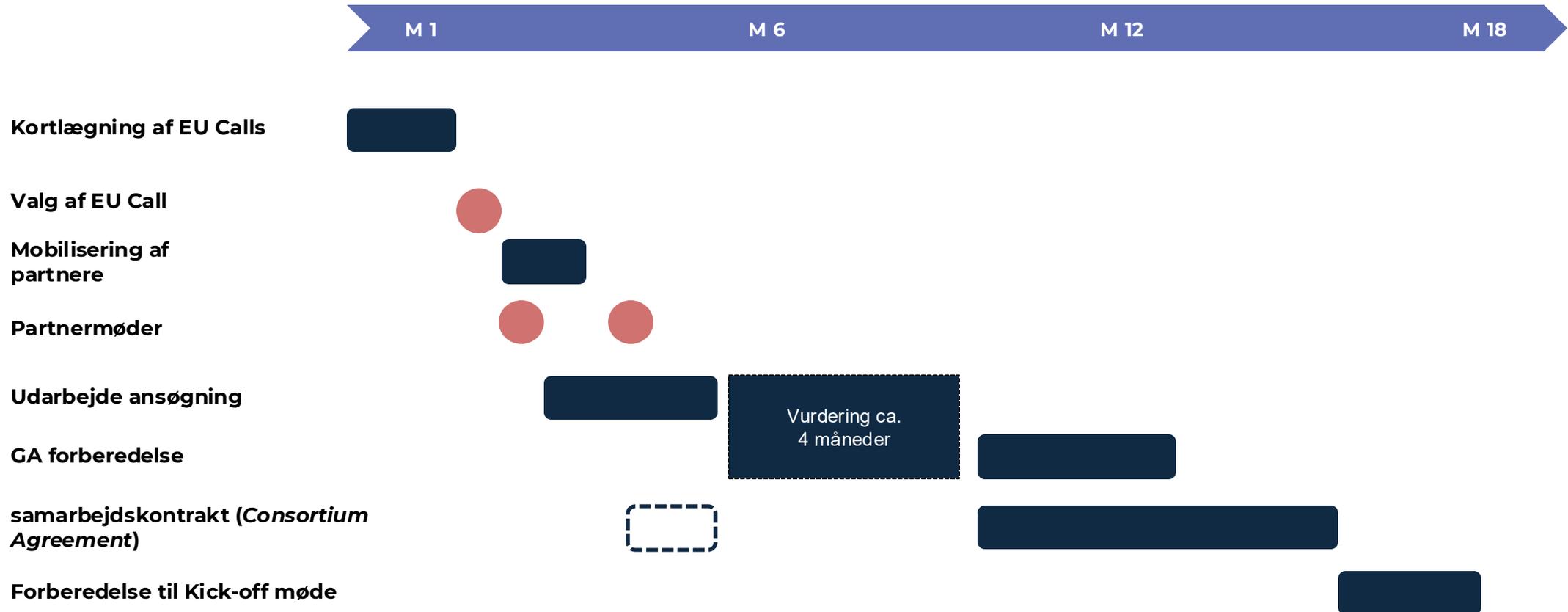
National implementering af de udviklede metoder samt interessentinddragelse

Nationale INDICATE projekter

Fra ide til projekt

Erfaringer fra ansøgningsprocessen

- Find det rigtige EU LIFE opslag og læs det flere gange. Brug gerne deres egne ord / vendinger i ansøgningen
- Forstå EU projektstrukturen og opbyg dit projekt derefter
- Omfattende ansøgning og administrativ proces, som kræver dedikerede interne ressourcer. Det kan være en fordel med en administrativ projektleder
- Det er vigtigt at forstå ansøgningens forskellige elementer (hjertet og hjernen)
- Tekniske kompetencer til at argumentere for og beregne projektets effekt / resultat. Tidskrævende proces og udfordrende at skaffe data
- Fordel med opbakning fra nøgleinteressenter
- Fordel med et pilot projekt, som giver et konkret værditilbud til projektpartnere. Ligeledes en fordel at kende partnere fra tidligere samarbejder
- Afhængig af internationalt netværk og kendskab til relaterede projekter.

Partnere

Smith

Thank you

Find out more or other call to action:

<https://www.indicatedata.com/>

Co-funded by
the European Union

The INDICATE LIFE project is co-funded by the European Union's LIFE programme under grant agreement No 101167585.

Central
Denmark
EU Office

CIRCULAR ECONOMY
BEYOND WASTE

LIFE ACT
Action for Climate Transition

Integrerede LIFE-projekter:

LIFE IP Coast to Coast Climate Challenge (C2CCC)

LIFE IP Circular Economy Beyond Waste (CEBW)

LIFE SIP Action for Climate Change (ACT)

v/ Birgitte K. Frederiksen

CDEU, partner i tre integrerede projekter

Hvad er et LIFE – strategisk – integreret projekt?

En særlig projektform, der bl.a.

- **understøtter gennemførelsen af politisk vedtagne planer (inden for EU's politiske prioriteter)**
 - C2CCC: kommunernes klimatilpasningsplaner (primært midtjysk projekt)
 - CEBW: Den nationale CØ-plan (primært Region Midtjylland og Region Hovedstaden)
 - LIFE ACT: DK2020-planer (totalt landsdækkende)
- **inddrager mange/alle relevante aktører til den succesfulde gennemførelse af projektet og planen**
 - C2CCC: 31 partnere og 17 støttende aktører
 - CEBW: 32 partnere (regioner, kommuner, affaldsselskaber og virksomheder.)
 - LIFE ACT: 33-35 partnere (kommuner, universitet, styrelse, selskaber, EU-kontorer) og 38 støttende aktører
- **kan bestå af mange elementer/handlinger/delprojekter, som integreres i et hele**
 - C2CCC: 24 (heraf 7 tværgående delprojekter)
 - CEBW: 26 (heraf 7 tværgående aktiviteter)
 - LIFE ACT: 30 (heraf 11 tværgående aktiviteter, inkl. Projektledelse)
- **6-9 års varighed og gennemføres i tre faser, hvor der kan ske en grundig tilretning mellem faserne**
- **har anseelige budgetter (med 60% EU-finansiering)**
 - C2CCC: samlet budget på ca. 100 mil. DKK (EU-tilskud 6 MEUR)
 - CEBW: samlet budget på ca. 125 mil. DKK (EU-tilskud 10 MEUR)
 - LIFE ACT: samlet budget på ca. 214 mil. DKK (EU-tilskud 17 MEUR)

Circular Economy Beyond Waste (CEBW)

<https://www.cebeyondwaste.eu/>

Affaldsforebyggelse

→ indkøb, borgerinddragelse, flergangstekstiler i sundhedssektoren

Genbrug

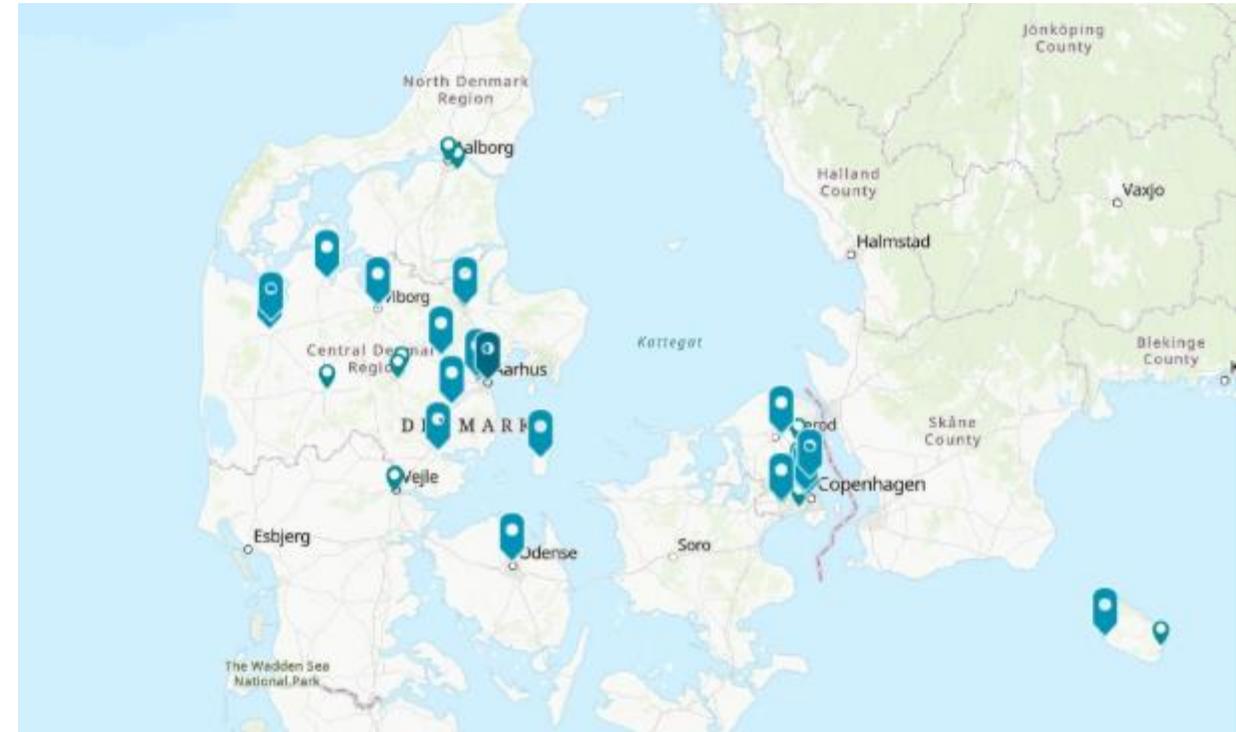
→ nærgenbrugsstationer, genbrugspladser, socialøkonomisk organisering, husholdninger

Genanvendelse

→ marked for div. affaldsfraktioner (plastik, byggematerialer, kompositmaterialer, erhvervsaffald)

Understøttende projekter

→ Måling af værdi, kapacitetsopbygning, udvidet producentansvar, data

LIFE ACT

<https://life-act.eu/>

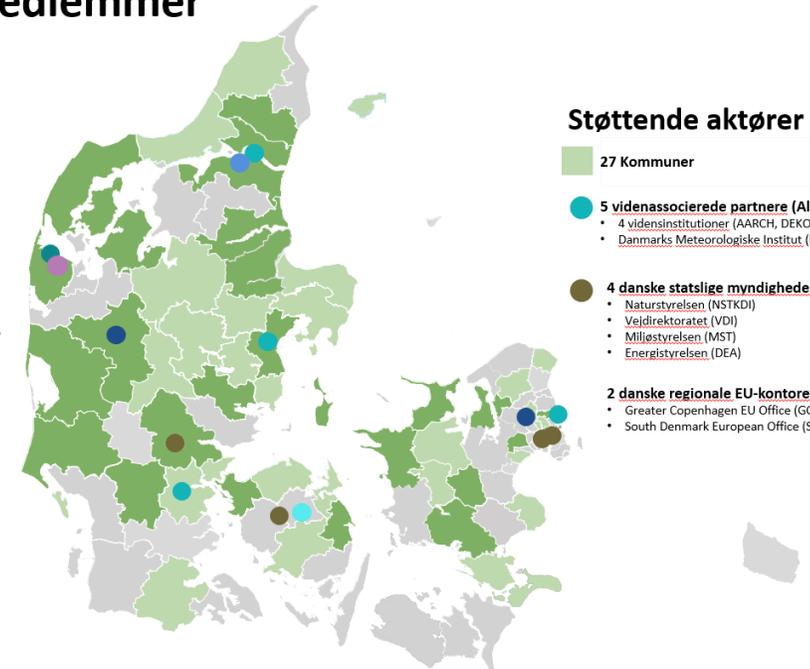
Temaer:

- Forebyggelse (mitigation)
 - Landbrug og skovbrug (koblet med energi, resiliens osv.)
 - energi (vedvarende energi, energieffektivisering, planlægning)
 - Transport (mobilitetsvaner, bæredygtig transport, varetransport)
 - Tilpasning (adaptation)
 - Naturbaserede løsninger
 - stigende havvand (konsekvenser både i byer og udenfor)
 - Holistisk vandhåndtering (i byer og langs vandløb)
 - tørke
 - Governance, samarbejde med virksomheder og vidensinstitutioner)
 - Partnerskaber
 - borgerinddragelse (både konkrete indsatser og generelt)
 - "Climate governance"
- Vægt på: tværkommunalt samarbejde, aktører fra hele landet, læring, samskabelse

Konsortiets medlemmer

Økonomiske partnere

- 27 kommuner
- 1 universitet, [SDU Climate Cluster](#)
- [Miljøstyrelsens Center for Klimatilpasning](#)
- [Nordjyllands Trafikselskab \(NT\)](#)
- 1 forsyningselskab, [Lemvig Vand A/S](#)
- 2 danske regionale EU-kontorer:
 - [Midtjyllands EU-Kontor \(CDEU\)](#)
 - [Norddanmarks EU-kontor \(NDEU\)](#)
- 2 Affiliated Entities:
 - [Herning Vand A/S \(HV\)](#)
 - [Lyngby-Taarbæk Vand A/S \(LTV\)](#)

Støttende aktører

- 27 Kommuner
- 5 vidensassocierede partnere (All KAP):
 - 4 vidensinstitutioner ([AARCH](#), [DEKO](#), [UCL](#), [UCN](#))
 - [Danmarks Meteorologiske Institut \(DMI\)](#)
- 4 danske statslige myndigheder:
 - [Naturstyrelsen \(NSTKDI\)](#)
 - [Vejdirektoratet \(VDI\)](#)
 - [Miljøstyrelsen \(MST\)](#)
 - [Energistyrelsen \(DEA\)](#)
- 2 danske regionale EU-kontorer:
 - [Greater Copenhagen EU Office \(GCPHEU\)](#)
 - [South Denmark European Office \(SDEO\)](#)

Hvad kan du få ud af de to integrerede projekter (også hvis du ikke er partner i projekterne)?

- Hvis du er partner: direkte udbytte i form af øk. midler og indhold
- De integrerede projekter er ikke "lukkede klubber", men bygger på bred involvering (også under projektimplementering) og skabelse af netværk
- Gennem landsdækkende strukturer: indblik i læring og resultater
 - Læring af konkrete, lokale projekter (tekniske)
 - Hold øje med hjemmesiderne...
- Være med i "komplementære" projekter (et EU-krav, at der skal skabes flere projekter, der kan fremme gennemførelsen af planer)
- Kompetenceopbygning i fht. deltagelse i EU-projekter 😊

Spørgsmål?

Afrunding

Grøn omstilling i DK med LIFE-programmet

The future is green. The future is *Life*

6000+ LIFE projects since 1992	1000+ projects in action	€5.4 billion in funding for 2021 - 2027	€600 million in funding for 2025
---	---------------------------------------	---	--

4 SUB-PROGRAMMES:

NATURE AND BIODIVERSITY

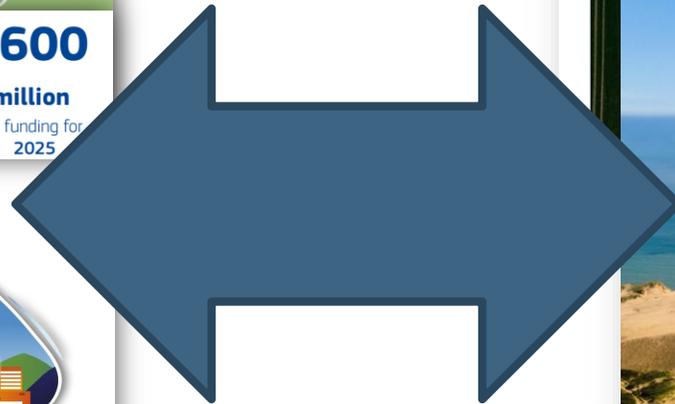
CIRCULAR ECONOMY
AND QUALITY OF LIFE

CLIMATE CHANGE MITIGATION
AND ADAPTATION

CLEAN ENERGY TRANSITION

Efter måneders forhandlinger: Partier enige om grøn trepartsaftale

Den politiske aftale lander efter måneders forhandlinger mellem regeringen og partierne i Folketinget.

Handlingsplan for cirkulær økonomi

Handlingsplan for cirkulær økonomi gælder for perioden 2021-2025 og er den første af sin art. Handlingsplanen udgør Danmarks...

Aftale om Havnaturfond: Ny massiv genopretningsindsats

27.06.2024 Miljøministeriet Mette Frederiksen II (2022-)

Regeringen og RV... bidrage til genopretning af danske havareal og Storebælt. Der er...

Food & Bio Cluster Denmark

Medlemmer | Services | Events | Nyheder | Netværk | Projekter

Denmark får mere søer, og landmændene skal betale CO2-afgift og reducere udledning af kvælstof. (Foto: © Mathias Svold, Ritzau Scanpix)

Food & Bio Cluster Denmark

energy CLUSTER DENMARK

Together, we can make Denmark a leading green nation for innovative and...

WE BUILD DENMARK

Innovationsmotoren, der driver den grønne og digitale omstilling i bygge- og anlægsbranchen.

DANMARKS MILJØKLYNGE

"DANSKE VIRKSOMHEDER SKAL VÆRE VERDENSFØRENDE INDEN FOR MILJØMRÅDET"

De næste skridt

Vil du lære at skrive ansøgninger til EU's program?

Find slides og optagelser fra træningsmoduler til hvert delprogram her: <https://dacob.eu/life/>

LIFE-ANSØGNINGSKURSUS

8.-9. juni 2022

Rådgivning i LIFE-programmet

Kontakt dit EU-kontor

Norddanmarks EU-kontor
Cecilie Lindstrom
cli@ndeu.dk,
+45 61 88 00 03

Syddanmarks EU-kontor
Helle Sørensen-Hylle
hbh@southdenmark.eu
+45 20 73 63 10

Greater Copenhagen EU Office
Jørn Sanne-Wander
JSW@CPHOFFICE.EU
+32 (0) 470 10 19 25

Central Denmark EU Office
Kasper Hamle
kh@centraldenmark.eu
+32 (0) 484 27 06 39